

Enyedi Ágnes – Salamon Soma:

Az éneklő hangszer. Magyar népdalok és lenyomatuk a furulyamuzsikában

Az előadás műsortervének leírása, az összeállításokban szereplő dallamok

Műsorunkban a gyűjtések időbeli sorrendjét követve mutatjuk be összeállításainkat. Elsőként az egyik legkorábban dokumentált furulyás-énekes adatközlő, a székelyhodosi Kornya Sándor repertoárjából mutatunk be két dallamot Bartók Béla 1914-es gyűjtése alapján. Ezután a Pátria program kereteiben, ill. a XX. század második felében gyűjtött, „a molnár kutyái” című, jellegzetesen dél-dunántúli történet (mese) következik. Az előadás harmadik részében visszatérünk Erdélybe, a magyarszováti énekes asszonyok dalainak, valamint Csete Árpád furulyás-énekes adatközlő játékának megidézésével. Összeállításunkhoz Kallós Zoltán, Gurka László, Juhász Zoltán és Sáringer Kálmán 1970-es évektől datálható felvételeit, valamint saját énekes gyűjtéseinket használjuk. Az egyes műsorszámok között röviden összefoglaljuk az előadott dallamok legfontosabb háttér-információit, a furulyamuzsika és ének közötti kapcsolatok tanulságait.

Az előadás részletes műsorterve

1. A furulya-ének viszony és az előadás koncepciójának rövid ismertetése
2. Bartók Béla székelyhodosi gyűjtése:
 - a. Kornya Sándor repertoárjának, játéktechnikájának ismertetése, az összeállítás dallamainak jellemzése.
 - b. Székelyhodosi dallamok: *Árva vagyok apa nélkül...* (keserves), *Az én lábam úgy kijárja...* (lassú forgatós).
3. A molnár és kutyái. Mese dallal Somogyból:
 - a. A Dél-Dunántúlon gyűjtött történet bemutatása.
 - b. Rövid ismertető a történet kísérőhangszeréről, a dunántúli hosszúfurulyáról.
 - c. *A molnár kutyái* – mese dallal

4. A furulya és ének kapcsolata az erdélyi Mezőség egyik falujában, Magyarorszáton:
- a. A magyarorszáti népdalok előadásmódjának, illetve Csete Árpád furulyás játékának elemzése; a hangszeres és énekes dallamok kapcsolata.
 - b. Magyarorszáti dallamok:
Magosan repül a daru... - lassú cigánytánc
Kicsi tulok, nagy a járom... - csárdás
Tiltnak, babám... (*Nem úgy van most, mint volt régen...*) – csárdás
Felsütött a nap az égre... (*Nézd meg, rózsám, piros vagyok...*) - magyar
Adatközlők:
Csete Árpád – furulyás, énekes
Kádárné Papp Erzsébet, Dezsőné Kádár Erzsébet, Maneszes Láli Józsefné Tóth
Mária, Soós Erzsébet, Maneszes Márton, Tóth György – énekesek

5. Összegzés, összefoglalás